

Wasz znak/Your reference:

Pismo z dnia/Your date:

Nasz znak/Our reference:

Data/Our date:

2022-02-28

Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia

ul. Rakowiecka 26/30

02-528 Warszawa

Wnioskodawca:

Spółka Akcyjna z siedzibą
[redacted], ul. [redacted], [redacted]
[redacted], wpisana do rejestru
przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego
prowadzonego przez Sąd Rejonowy w [redacted], [redacted]
Wydział Gospodarczy KRS pod numerem:
[redacted], NIP: [redacted], REGON: [redacted].

Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej przepisów z zakresu ubezpieczenia

Na podstawie art. 109a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 z późn. zm.), w zw. z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 z późn. zm.), wnoszę o wydanie interpretacji indywidualnej **przepisów** w zakresie podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego przez prokurenta spółki akcyjnej, który z tego tytułu pobiera wynagrodzenie.

1. Zaistniały stan faktyczny.

Wnioskodawca prowadzi działalność gospodarczą w formie spółki akcyjnej zgodnie z art. 301 i następnymi Kodeksu spółek handlowych (dalej: k.s.h.).

Decyzją wszystkich członków Zarządu Wnioskodawcy, na mocy art. 109¹ § 1 Kodeksu cywilnego (dalej: k.c.), w zw. z art. 374 § 4 k.s.h., u Wnioskodawcy będącego przedsiębiorcą wpisanym do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego zostali ustanowieni w różnym czasie dwaj prokurenci samoistni, którzy z tego tytułu pobierają wynagrodzenie.

Prokury zostały każdorazowo udzielona na piśmie, a ich udzielenie Wnioskodawca zgłosił do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Sąd rejestrowy dokonał wpisu prokurentów do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

Ustanowione prokury na dzień złożenia niniejszego wniosku nie zostały odwołane, ani nie wygasły.

2. Stanowisko Wnioskodawcy w sprawie.

Zgodnie z obowiązującym od dnia 1 stycznia 2022 r. przepisem art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie.

W myśl przepisu art. 109¹ § 1 k.c. prokura jest pełnomocnictwem udzielonym przez przedsiębiorcę podlegającego obowiązkowi wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo do rejestru przedsiębiorców w Krajowego Rejestru Sądowego, które obejmuje umocowanie do czynności sądowych i pozasądowych, jakie są związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa. Zgodnie z art. 109² § 1 k.c. prokura powinna być pod rygorem nieważności udzielona na piśmie. W myśl zaś art. 109⁴ § 1 k.c. prokura może być udzielona kilku osobom łącznie (prokura łączna) lub oddzielnie. Udzielenie i wygaśnięcie prokury przedsiębiorca powinien zgłosić do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (art. 109⁸ § 1 k.c.).

Natomiast, zgodnie z przepisem art. 41 § 1 Kodeksie spółek handlowych (dalej: k.s.h.) ustanowienie prokury wymaga zgody wszystkich wspólników mających prawo prowadzenia spraw spółki. Odwołać prokurę może każdy wspólnik mający prawo prowadzenia spraw spółki (art. 41 § 2 k.s.h.) W spółce, której umowa została zawarta przy wykorzystaniu wzorca umowy, wspólnicy mogą ustanowić prokurę przy wykorzystaniu wzorca uchwały udostępnionego w systemie teleinformatycznym. W takim przypadku wniosek o wpis do rejestru składany jest za pośrednictwem systemu teleinformatycznego (art. 41 § 3 k.s.h.). A zatem, w spółce jawnej podstawą działania prokurenta nie jest powołanie, lecz ustanowienie pełnomocnictwa przez wszystkich wspólników.

Należy również dodać, iż zgodnie z art. 89 k.s.h., 103 k.s.h. oraz 126 § 1 k.s.h. uregulowania art. 41 k.s.h. dotyczący ustanowienia prokury w spółce jawnej stosuje się odpowiednio do pozostałych spółek osobowych. Dodatkowo należy wskazać na przepis art. 93 § 1 pkt 5 k.s.h., na mocy którego zgłoszenie spółki partnerskiej do sądu rejestrowego powinno zawierać nazwiska i imiona prokurentów lub osób powołanych w skład zarządu. Z treści przedmiotowego przepisu wynika jednoznacznie, iż powołanie dotyczy wyłącznie członków zarządu tej spółki, a nie prokurentów.

Z kolei, w przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością przepis art. 205 § 3 k.s.h. mówi o ustanowieniu prokury. Natomiast, art. 208 § 6 i 7 k.s.h. stanowi, iż powołanie prokurenta wymaga zgody wszystkich członków zarządu, a odwołać prokurę może każdy członek zarządu.

Analogiczna sytuacja ma miejsce w przypadku prostej spółki akcyjnej. W przepisie art. 300⁵⁸ § 7 k.s.h. mowa jest o uchwale o ustanowieniu prokury. Natomiast, zgodnie z art. 300⁶⁴ § 2 i 3 k.s.h. powołanie prokurenta wymaga zgody wszystkich członków zarządu, a odwołać prokurę może każdy członek zarządu. Z kolei z art. 300⁷⁵ § 3 k.s.h. wynika, że powołanie prokurenta wymaga zgody wszystkich dyrektorów, a odwołać prokurę może każdy dyrektor.

Dodatkowo, zgodnie z art. 371 § 4 i 5 k.s.h. w spółce akcyjnej powołanie prokurenta wymaga zgody wszystkich członków zarządu, a odwołać prokurę może każdy członek zarządu.

Aktualnie prokura jest uregulowana w art. 109¹–109⁹ k.c., a nie w przepisach kodeksu spółek handlowych. Uchylone zostały więc utrzymane poprzednio w mocy przepisy o prokurze przyjęte w kodeksie handlowym. Prokura jest obecnie wyraźnie nazwana pełnomocnictwem, bez dodatku „handlowym”. Jednakże jej usytuowanie w dziale VI „Przedstawicielstwo”, po regulacji przepisów ogólnych i pełnomocnictwie daje podstawę do twierdzenia, że jest to pełnomocnictwo szczególnego rodzaju, różniące się od pełnomocnictwa klasycznego. Podobieństwa i różnice między prokurą a pełnomocnictwem pozwalają na przyjęcie założenia, że prokura jest pełnomocnictwem szczególnym, które można określić mianem pełnomocnictwa przedsiębiorców. W związku z tym, przy przyjętym założeniu, że czynności prawne z udziałem przedsiębiorców stanowią czynności handlowe, możemy przyjąć, że prokura jest pełnomocnictwem handlowym (*Dumkiewicz Małgorzata, Kidyba Andrzej, Komentarz aktualizowany do art. 1-300 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych Dumkiewicz Małgorzata, Kidyba Andrzej, Komentarz aktualizowany do art. 1-300 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych, Opublikowano: LEX/el. 2022*).

Mając powyższe na uwadze, należy uznać, iż prokura jest pełnomocnictwem udzielonym przez przedsiębiorcę, które obejmuje umocowanie do czynności sądowych i pozasądowych, jakie są związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa. Jest to zatem pełnomocnictwo szczególnego rodzaju. Z punktu widzenia przepisów Kodeksu cywilnego o pełnomocnictwach co do zasady prokurent nie różni się od innego pełnomocznika powoływanego przez przedsiębiorcę. W przypadku spółek osobowych prokurent jest ustanawiany za zgodą wszystkich współników mających prawo prowadzenia spraw spółki, natomiast w przypadku spółek kapitałowych za zgodą wszystkich członków zarządu. Przepisy Kodeksu cywilnego regulujące prokurę nie posługują się pojęciem powołania prokurenta czy pełnienia przez niego funkcji. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku spółek osobowych, gdzie prokurent jest ustanawiany. Dopiero w przypadku spółek kapitałowych pojawia się pojęcie powołania prokurenta poprzez zgodne działanie wszystkich członków zarządu. Nawet jednak w tym przypadku trudno uznać, że prokurent jest powoływany do pełnienia funkcji. Nadal powołanie polega na ustanowieniu pełnomocnictwa z zakresem działania wynikającym z przepisów Kodeksu cywilnego. Nawet jeśli można by próbować wykazywać, że w spółkach kapitałowych prokurentów się powołuje, to w przypadku pozostałych przedsiębiorców nie jest to już zupełnie możliwe do wykazania. A to prowadziłoby do niemożliwego do zaakceptowania wniosku, że prokurent w spółce akcyjnej i w spółce jawnej lub spółce komandytowej będzie traktowany w inny sposób mimo, iż do prokury udzielonej zarówno w spółce akcyjnej, jak i w spółce jawnej czy komandytowej stosujemy te same przepisy Kodeksu cywilnego.

Dlatego też, należy przyjąć, iż podstawą działania prokurenta nie jest akt powołania. Prokurent działa na podstawie prokury, czyli mówiąc inaczej na podstawie udzielonego pełnomocnictwa, co nie jest objęte obowiązkiem odprowadzania składki zdrowotnej na podstawie przepisu art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zakres przedmiotowego przepisu nie powinien obejmować prokurentów, nie są oni bowiem formalnie powoływani do pełnienia określonej funkcji na mocy aktu powołania. Przy odmiennym podejściu należałoby tak samo traktować każdego innego pełnomocznika powołanego przez przedsiębiorcę.

[REDACTED]

Niezależnie od powyższego, zgodnie z przepisem art. 83 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w przypadku nieobliczania zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych przez płatnika, od przychodów stanowiących podstawę wymiaru składki, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: ustawa o PIT), składkę obliczoną za poszczególne miesiące obniża się do wysokości 0 zł.

Przychody prokurenta są zaliczane do tzw. innych źródeł przychodów (art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy o PIT). Nie są to przychody z działalności wykonywanej osobiście, o których mowa w art. 13 pkt 7 ustawy o PIT, gdzie wymieniono przychody osób, niezależnie od sposobu ich powoływania, należących do składu zarządów, rad nadzorczych lub innych organ w stanowiących osób prawnych.

Potwierdził to dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 8 września 2021 r. (sygn. [REDACTED]), w której stwierdził: „Wynagrodzenie za sprawowanie funkcji prokurenta wypłacane na podstawie uchwały wspólników należy zaliczyć do przychodów z innych źródeł, określonych w art. 20 ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy o PIT. W związku z powyższym, wnioskodawca nie będzie zobowiązany do poboru miesięcznych zaliczek na PIT z tytułu wypłaty prokurentowi wynagrodzenia w związku z pełnieniem tej funkcji w spółce”.

Natomiast, w interpretacji z 9 października 2019 r. ([REDACTED]) dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej wskazał, iż: „Pełnomocnictwo jest umocowaniem wyłącznie do dokonywania czynności prawnych w imieniu i na rzecz osoby je dającej. Nie jest to powołanie do organów spółki. To oznacza, że przychodów uzyskiwanych z tytułu pełnienia prokury nie można zaliczyć do przychodów z działalności wykonywanej osobiście”

Skoro więc płatnicy nie pobierają zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu wypłaty prokurentowi wynagrodzenia, to jak najbardziej ma tu zastosowanie wspomniany art. 83 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W efekcie zgodnie z powyższymi uregulowaniami należy uznać, że prokurenci, którzy z tego tytułu pobierają wynagrodzenie, nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z tego tytułu, a Wnioskodawca nie jest zobowiązany do pobrania i odprowadzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne prokurentów.

Załączniki:

- 1) Informacja aktualna z rejestru przedsiębiorców KRS;
- 2) Potwierdzenie uiszczenia opłaty za wnioski o wydanie interpretacji indywidualnej.